GAZETA KRAKOWSKA

Nro 22.

Z KRAKOWA DNIA 18 MARCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 10 Marca.

Senat Królestwa Polskiego na posiedzeniu dnia 4go Marca wybrał większością głosów z osób, podanych na liście dla zapełnienia osieroconych krzeseł Senatorów Kasztelanów, następuiących Kandydatów: JW W. Gruszeckiego, Sędziego Appellacyynego, Ludwika Barona Rastawieckiego, Hrabiego Stadnickiego, i Słubickiego, Posła Brzesko Kuiawskiego.

Z Poznania d. 28 Lutego.

Dzisieysza Gazeta tuteysza umieściła obwieszczenie wydane d. 26 b. m. przez naczelnego Prezesa W. Xięztwa Poznańskiego Zerbonii di Sposetti, iż z powodu ciągle trwaiącey niskiey ceny zboża, Ministerstwo woyny oprócz zakupionych 2000 wencpli żyta na założenie zapasu rozerwowego, zezwoliło na dostawienie ieszcze w tymże celu 1000 wencpli żyta pod ogłoszonemi dawniey warunkami. Oświadczenia w tey mierze przyymowane będą do d. 20 Marca r. b. a dostawy do d. 15 Kwietnia powinny bydź ukończone.

Z Paryża d. 28 Lutego.

Posiedzenia izby Deputowanych staią się codziennie burzliwszemi; lewa strona, czyli tak zwani liberaliści korzystaiąc z przypadaiącego d. 23 b. m. roztrząsania proiektu względem ograniczenia obiorczych okręgów, powstali żywo przeciw zapadłey pomimo ich oporu ustawy o obiorach, mięszaiąc nawet obce do sporów przedmioty. P. Bignon n. p. wyraził przy tey okazyi: "Któż powiedzieć może, iż Francyia iest teraz szczęśliwą, iż serca są ukontentowane, a umysły zaspokoione? Daleką iest od tego! Ma konstytucyią i niema. Zapowiadaią inną rzecz a inną wnoszą, i ustawiczna ta niestałość czyni położenie nasze nieszczęśliwem. Porządek w iakim się teraz znayduiemy, nie iest porządkiem naturalnym. Francyia pragnie bydź szczęśliwą, a nie iest. — Prezes: WPan zboczasz, gdyż idzie tylko o zmianę okręgów obiorczych. — P. Chauvelin: Cenzura i oznaczenie co ma bydź mówionem, iest rzeczą niegodziwą. — Prezes: Mci Chauvelin, niema tu mowy o cenzurze, ani o ustawie obiorczey, idzie tylko o urządzenie, i WPan niemasz głosu. — P. Chauvelin: To iest rzeczą nie-

słychaną! lecz póki WPan iesteś prezesem izby. — (Wrzawa powszechna.) — P. Bignon: Chcą koniecznie zamknąć dla nas mownicę. (Z prawey strony krzyczano: przepis! przepis!) — P. Castel Bajac: Chcą koniecznie w mówić w Francyią, iż iesteśmy uciśnionemi! — (Tak! tak! krzyczano z lewey strony iesteśmy.) — Beniamin Constante: Zdaie się, iż lękaią się naszych słów, ponieważ nam mówić nie dozwalaią, i gdy mówiemy. — Głos z prawey strony: Dla czegóż mówicie? — Constante: Ja mówię z obowiązku. Sądzicież, Mci Panowie, iż nam tak przyiemno iest wyłazić zawsze na mownicę, iak wam wcale na nią nie wyłazić? (Mowca wymierzył tę przymówkę przeciw środkowi izby i śmiano się.) Wyłazić zawsze na nią będziemy, bo odpowiedzieć musiemy na groźby, które nam ieden z Ministrów zapowiedział. Tego nasze sumienie wymaga. (Oho! krzykniono, wasze sumienie!) Póki mówić będziemy i mogli, powiadać będziemy, że izba iest uciśnioną. — Tu wszedł Minister spraw zagranicznych, Baron Pasquier, na mownicę. — Ocżemże, krzyczano, chce Minister mówić? — Zapewne, rzekł P. Corcelles, o kongressie Laybachskim. — Minister spraw zagranicznych: Cóż to za osobliwszy sposób postępowania wznawiać zawsze pytania, które już są roztrzygnionemi, i przywodzić rzeczy, które wcale do dziennego porządku nie należą. Wygnanie nie było nigdy rzeczą Ministrow. — Jenerał Donadieu: Wszelako! Wszelako! Baron e Pasquier: wygnanie pochodzi zawsze od tych, którzy udaią gniew za obwinianie ich o to. Wygnanie iest córką rewolucyi! Podczas niey byłem sam wygnany, i to z tem wszystkiem, co było naychwalebnieyszem we Francyi. (Wrzawa i krzyk: do policyi! do policyi!) Donadieu rozgniewany do naywyższego stopnia, chciał mówić, lecz nie dopuścił mu Prezes. — Donadieu: Żądam koniecznie głosu. — Prezes: Jeżeli WPan będziesz dłużey nalegał, tedy zwrócę WPana do porządku. — Minister spraw zagranicznych: WPan stanowisz dziś o bycie reprezentacyynego Rządu. — Donadieu: Minister spraw zagranicznych mówił o rzezi i spiskach; lecz on ie to sam uknował. — Pieczętarz P. de Serre: Niektórzy mowcy układaią dziś na iutro zgorszenia, które maią wzniecić. Wszakże te mowy przeszłorocznie podniecíły bunt. — P. de la Bourdonaye: Postępowanie moie iest wiadome; nieraz mowiłem przeciw Ministrom. (Głos z lewey strony: Prawda! prawda! mowiłeś WPan przeciw Ministrom za Decazes, ponieważ go nie cierpiałeś.) — P. Kergarion: Mci Panowie! to co wam powiem, iest zapewne dzieciń每stwem; lecz przepis izby wymaga, aby żaden z deputowanych nie miał głosu, ieżeli nie iest w urzędowym ubiorze, a P. Manuel iest bez ubioru. (Głośny śmiech.) — Prezes wezwał więc Deputowanych, aby w swoich ubiorach na posiedzenia przychodzili. — Jenerał Donadieu: Nie iesteśmy tu posłanemi, abyśmy ślepo Ministrom służyli. Powinniśmy ich postępowanie roztrząsać. Ja poczytuię ich za winnych kary. (Wrzawa.) Tak iest powtarzam, poczytuię ich za winnych. — Od czasu iak deputowani w urzędowych tylko ubiorach głosy otrzymać mogą, idą obrady spokoynicy.

Z powodu burzliwych obrad izby Deputowanych zawiera Monitor: "W roku przeszłym gdy buntownicze tłumy szturmowały do pałaców Królewskiego i Reprezentantów ludu, zalecano nieograniczoną wierność. Młodzież i woysko wzywane przecież były do nadania Królowi i ludowi praw konstytucyynych. Tego roku rozwiia się namiętniey ieszcze to systema. Zaledwo ziemia po tylo letnich wstrząśnieniach cokolwiek ztwardniała, gdy rozdzieraią ią na nowo i uczuią w znowić zbróyną niezgodę. Na cóż to ustawiczne zboczanie od przedmiotu obrad? Spodziewaiąż się zyskania na czasie? Oczekuiąż wielkich nowin od Pireneow, Alpów i Wezuwiusza? Niebaczni, co prażgniecie tey przepaści, która was samych pochłonie; cz nie widzicie w rewolucyiach ponowienia baiki o Saturnie, który własne pierworodne dzieci pożarł!,. — Posiedzenie dnia 24 było dosyć spokoyne i przyięto na nim kilka artykułów o obiorczych okręgach. Pan Pawée tylko krzyczał przeciw prefektom i innym urzędnikom Królewskim, którzy wtrącaią się do obiorów, i ani groźb, ani obietnic nie oszczędzaią, dla oddalenia liberalistów, a obrania stronników Ministrów. Lecz odpowiedziano mu: czyli on i iego przyiaciele takim sposobem obrażeni zostali!

Pani Gourgaud podała do izby Deputowanych prośbę, o wstawienie się za iey synem, Jenerałem, który nieznayduie się na liście wygnańców, ani nie iest wyrokiem sądowym potępiony, a przecie nie może otrzymać pozwolenia do powrotu do Francyi.

Pod Wersalem króliki wykopały z ziemi złoty pieniądz; właściciel kopał głębiey i znalazł 300 sztuk złotych po 24 i 48 Fr.

W tych dniach uwięziona tu także została iedna z panien Xiężny Berry.

Pismo pod tytułem: "Rękopism z południowych Niemiec," znalazło w Paryżu tłumaczów, którzy pomnożywszy go' przypiskami iako ważne zachwalaią, i wyszło teraz z druku pod tytułem: "Uwagi polityczne o teraźnieyszym stanie Niemiec," z przypiskami PP. Bignon, Pradta, Szeffer, Lamesan, &c.

Na wczorayszem posłuchaniu u Króla Posłów zagranicznych, znaydowali się także Posłowie Hiszpański i Portugalski.

Pani Fleurot czekała przeszło do godziny 10 w wieczór na swoiego męża, który zwykł był z zachodem słońca do domu powracać, gdy niespodziewanie zaskrobał się do drzwi ziuszony i głęboko pokaliczony pies iego; wył, biegał niespokoynie do drzwi i nie uspokoił się póty, póki przerażona strachem żona nie poszła za nim. Zaprowadził ią do niedaleko będących krzaków, położył się na zwłokach zamordowanego pana i zdechł. Nazaiutrz rano postrzeżono na około placu morderstwa pełno ze psa sierci, co dowodzi, iak uporczywie broniło to wierne zwierzę swoiego pana.

O sprawach Włoskich wyraża gazeta Francyi: "Tam wielka sprawa Europeyskich kraiów, sprawa Religii, moralności i prawności na zawsze roztrzygnioną zostanie. Tam roztrzygnionem będzie pytanie, czyli obłąkani żołnierze w 19tym wieku w imieniu wolności ludu krwawe zaburzenia wschodniego Cesar-

)s(

stwa ponowić i barbarzyństwo pod pozorem oświecenia zaprowadzić potrafią. Duch rewolucyyny pod Wezuwiuszem grozi tysiąc razy większem niebezpieczeństwem, niżeli ogień tego wulkanu. Nie idzie tu o uratowanie kilku miast, kilku prowincyy, iednégo kraiu, ale o zapobieżenie powszechnemu obaleniu Europeyskich społeczeństw. Oby przykład klęsk naszych okazał światu iak niebezpiecznemi są rewolucyyne nauki i iak okropne wypływaią z nich skutki, &c. „

Za przybyciem do Madrytu z Laybach gońca zebrała się zaraz rada Ministrów. Propozycyie, które przywiozł, maią bydź nader wielkiey wagi.

Z Londynu d. 25 Lutego.

Nadeszło tu w roku zeszłym z Gdańska 15,000 łasztów zboża; leżą ieszcze pod rządowem zamknięciem niesprzedane. — Bill zbożowy zostaie ieszcze w zupełney mocy, ponieważ cena łasztu (Gdańskiego) przenicy była tu tylko w zeszłym miesiącu, 1218 Złp. żyta 771 Złp. ięczmienia 543 Złp. grochu 834 Złp. owsa 426 Złp. a doyść powinna przenicy do Złp. 1806, żyta Złp. 1194, ięczmienia Złp. 1104, grochu Złp. 1194, a owsa Złp. 609 ażeby te gatunki zboża z zagranicy sprowadzone i na wewnętrzną potrzebę sprzedawanemi bydź mogły.

Jeden z uczonych Anglików okazał w opisie życia Szekspira, iż wielki ten Poeta chromał. Żyiący teraz dway sławni Poeci Angielscy Lord Byron i Walter Scot także uchromuią.

Do wniosku Hr. Grey w wyższey izbie o politycznych stosunkach Neapolu przymówił się także Lord Ellenborough iak następuie: "Nader trudno teraz iest rozpoznać dokładnie stan spraw Europeyskich i daleko łatwiey przeciw nim deklamować. Zacny Hr Grey użala się, iż Ministrowie naganili poczęcie i towarzyszące okoliczności rewolucyi Neapolitańskiey; lecz właśnie to naganienie iest w każdym względzie do usprawiedliwienia, ponieważ wypłynąć z niego mogą dobroczynne skutki dla strony przeciw którey iest rewolucya wymierzoną. Wszakże woyskowe rewolucyie maią na celu zniszczenie, nie utwierdzenie wolności ludu. Zapewnienie trwałości dobroczynnego stanu rzeczy zależeć nie powinno od woli żołnierzy, gdyż konstytucyia, za którą dziś powstaią iutro obalić mogą; zamiary żołnierzy wcale są rożne od obywatelskich; obywatel ma wiele do stracenia, ale żołnierz nic. Nadto woysko Neapolitańskie składa się po większey części z ludzi, którzy pod Napoleonem i Miuratem służyli i których dobro narodu mało obchodzi. Rządowi przeciw któremu rewolucię zrobili, nie można od niejakiego czasu nic zarzucić. Dawnieyszego postępowania tegoż Rządu nie mogę wprawdzie pochwalić, ponieważ przypatrzyłem mu się z bliska; ale w ostatnich czasach okazał się wcale umiarkowanym. Nie okazaliż oprócz tego rewolucyioniści widocznego zamiaru oddalenia starego Monarchy, a osadzenia na tronie iego następcy? Że Ministrowie nasi to naganili, przynieść może ten skutek, iż Neapolitańczykowie okażą się umiarkowanemi względem obcych Mocarstw i swoich przeciwników, i stósować się będą do pokoiu i przyiaźni, które na mocy traktatów pomiędzy krajami zachodzą. Flota Angielska potrzebną iest w odnodze

Neapolitańskiey dla czuwania nad interessem naszego narodu. Anglia postąpi mądrze przypatruiąc się w milczącey neutralności walce. „

Bill wyznaczaiący 50,000 Fr. roczney pensyi Królowey przeszedł w obu izbach i od Króla zatwierdzony został, nie wchodząc czyli Królowa przyymie lub nie tę pensyą.

Lord Donoughmore w wyższey izbie zapowiedział wniesienie o przypuszczenie katolików Irlandskich do praw obywatelskich. Wielu obawia się, iż rzecz ta wziąć teraz może szczęśliwy obrot, ponieważ Lord Donoughmore, posiada wielu przyiacioł, ktorzy wniosek iego popierać będą, i ponieważ katolicy Irlandscy, dla uzyskania względow Parlamentu, wstrzymali się od wszelkich adressów do Królowey. Oprócz tego Lord ten zostaie w wielkich względach u Króla, i słychać, iż Monarcha przy zwiedzeniu w Maiu Irlandyi, zaszczyci go obecnością swoią w pięknym iego zamku niedaleko Korku.

Liczna deputacyia od obieraczów Westminsterskich udała się we środę do więzienia Pan Burdett dla złożenia mu adressu, który w gospodzie koronney uchwalili. P. Burdett dziękował im w długiey mowie, w którey wywarł nieubłaganą swoią nienawiść przeciw Ministrom, wyrzucaiąc im postępek w Manszestrze, przeciw Królowey i przeciw Neapolowi.

Z Madrytu d. 15 Lutego.

Dziennik Universal zawiera wiele adressów do Króla, pomiędzy któremi znayduie się także ieden od osady Madryckiey, w którym zapewnia J. K. M. o swey wierności przeciw złechętnym.

Podług okólnika Ministrów do ostatnich tu zaburzeń dało powód 30 gwardyiaków nie będących w służbie i odzianych płaszczami, którzy uderzyli na ludzi, witaiących J. K. M. okrzykiem: niech żyie Król konstytucyiny! Kilka osób zostało lekko skaliczonych i ieden z Alkadów był znieważonym. Gdy Król za powrotem z przeiażdzki, dowiedział się o tem nieprzyiemnym zdarzeniu, kazał zaraz gwardyią boczną w koszorach zamknąć, nakazał śledztwo przeciw winnym i postanowił potem oddalić od osoby swoiey ten korpus. Ten przykład przekona iego poddanych i obce ludy o stałey iego woli utrzymania i nakazania utrzymać Swiętą Ustawę wolności Hiszpańskiey, i że każdy który ią iakokolwiek naruszy, iako przestępca uważany będzie, a ieżeli publiczny przeciw niey podniesie spisek, surowo iako nieprzyiaciel kraiu ukarany zostanie.

Publiczne nasze place i krzyżowe ulice oblepione są odezwami zapowiadaiącemi przywrócenie zupełney spokoyności i ukaranie gwardyi, która chciała lud mordować. Gazeta rządowa zapowiada, że zdarzenie pociągaiące za sobą zwinięcie boczney gwardyi, iest ostatnią sceną wystawianey tu od kilku miesięcy drammy.

Rząd powiększa osadę stolicy; dziś przybył tu pułk jazdy Sagunto.

Na strychu w ulicy S. Jerzego znaleziono skład broni, która zostawała pod dozorem iedney kobiety i iey córki; lecz dotąd obie nie chcą dać o niey wyiaśnienia.

Na teatrze tuteyszym de la Crux wystawiana iest teraz nowa patryiotyczna sztuka: Konstytucyia albo śmierć.

Z Grenady piszą pod dniem 3 Lutego: Wczoray zebrało się wiele ludzi przed ratuszem i żądali burzliwie uwięzienia kilkunastu osób. Władza nie mogąc się oprzeć kazała wskazane osoby uwięzić i w klasztorze osadzić. Pomiędzy niemi znayduie się 5 sędziów trybunału i 2 urzędników byłey Inkwizycyi. — Póznieysze doniesienia z Grenady dodaią, iż odkrycie tam spisku przeciw konstytucyi, pociągnęło za sobą mnostwo uwięzień. Wiele osób uciekło w góry, gdzie zbuntowani włościanie noszą czerwone wstążki na przekor konstytucyynem zielonem.

Abuelo zeznał w pierwszych badaniach, iż podróży iego z wspólnikami było tylko celem przemycenia tabaki.

Z Kassel d. 27 Lutego.

Dom Elektorski i cała Hessyia pogrążonemi zostały w naygrubszey żałobie N. Xże i Pan, Elektor Wilhelm I. samowładny Landgraf Hessyi, W. Xże Fuldy, &c. dziś o godzinie 5 zrana po trzechdniowey na podagrę chorobie przeniósł się do wieczności. Zmarły Xże urodził się d. 3 Czerwca 1743. Objął rządy nad Hanau d. 13 Października 1764 a nad Hessyią d. 31 Października 1785, zakończył zaś życie w 78 roku swoiego wieku, a 57 pamiętnego panowania. (*) J. Królewicowska Mość Syn i Następca iego Elektor Wilhelm II objął zaraz rządy kraiu. Wydana dziś przez niego odezwa donosi o zmianie rządu i zapewnia, że dobro i szczęśliwość iego poddanych będzie celem iego starań, a wierność ich i przychylność naypięknieyszą iego nagrodą.

Z Lizbony d. 7 Lutego.

Naycelnieyszemi wnioskami w Stanach od d. 3 do 6 były: 1) uznanie naywyższości Stanów; 2) oznaczenie długu narodowego; 3) nie mianowanie na wakuiące beneficyia i kommendaryie woyskowego orderu; 4) zajęcie dochodów wakuiących lub zawakować tychże mogących na spłacenie długu narodowego; 5) ustanowienia wolności druku; 6) urządzenie policyi i określenie iey władzy; 7) zniesienie Inkwizycyi, oddanie iey praw Biskupom, zajęcie iey dóbr na skarb, z zapewnieniem iednak dotychczasowem iey członkom połowy pensyi; 8) zniesienie sromotnego podatku i 9) urządzenie narodowey gwardyi. — Wydział bezpieczeństwa, lubo z ograniczoną władzą został uchwalony. Proponowane przebaczenie dla officerow Portugalskich, którzy z woyskiem Francuzkiem poszli, zostało przyięte i do kommissyi o ułożenie go iako ustawę odesłane.

(*) Zmarły Xże był tak co do wieku, iako i do panowania naystarszym z Europeyskich Monarchów. Jeszcze iako Xżę Następca należał iuż do liczby panuiących, ponieważ Dziad iego, z pominieniem syna swoiego, odkazał mu Hrabstwo czyli teraźnieysze Xięstwo Hanau. Jako panuiący tego Xięstwa posełał woyska swoie na żołd Angielski do Ameryki. Rządy nad kraiami Heskiemi objął późniey iako Elektor Wilhelm I. i otrzymał ten tytuł, chociaż Cesarstwo Niemieckie ustało. W r. 1806 opanował Napoleon iego państwa i odtąd bawił naywięcey w Czechach, póki zwycięztwa sprzymierzonych Monarchów w r. 1813 nie powróciły go do prawych iego posiadłości. Dawniey zostawał iako Feldmarszałek i Gubernator twierdzy Wesel w służbie Pruskiey. Z zmarłey przed-zmarłaty swey Małżonki, Królewney Duńskiey, zostawił tylko iednego syna, teraźnieyszego, Następcę swoiego, który urodził się d. 28 Lipca 1777 i zaślubiony iest z siostrą N. Króla Pruskiego.

Bryganiyna "Dzień 13ty Maia„ odpłynie niebawnie do Brazylii z dokładnem zdaniem J. K. Mci sprawy o dotychczasowych zatrudnieniach Stanów.

— Dnia 10. —

Na wczorayszem posiedzeniu uchwaliły Stany względem zaszłych zdarzeń w d. 24 Sierpnia i 15 Września co następuie: Zważywszy, iż chwalebne i pamiętne poruszenia w dniach 24 Sierpnia i 15 Września przywróciły naród Portugalski do posiadłości S. Prawa reprezentacyi ludu, oswiadczaią powszechne i nadzwyczayne Stany: 1) że powyższe poruszenia koniecznie potrzebnemi były do uratowania Krolestwa, a zatem były słuszne i prawne; 2) że szanowni Mężowie, którzy niemi kierowali i uskuteczniii, dobrze zasłużyli się oyczyźnie; 3) że skoro zasady konstytucyi uchwalone zostaną, wyznaczona będzie kommissyia do podania srodków, dla przyzwoitego wynagrodzenia rzeczonych Mężów. — Wniesiona teże została składka na wystawienie pomnika powyższych zdarzeń.

Plan konstytucyi, który wyznaczona kommissyia podała iuż Stanom, przechodzi co do osobistey i druku wolności nawet Hiszpańską. Wszystkie wyłączone przywileie ustaią, cnota tylko i talenta nadaią prawo do urzędów. Naród nie może bydź niczyią własnością: iemu tylko służy prawo stanowienia ustaw. Urządzeniom Stanów nie może Król nieograniczonego Veto dawać. Przy otwieraniu tylko Stanów znaydować się może. Jeżeli iest nieobecny lub zachodziłaby iakowa przeszkoda, tedy Stany oznaczą sankcyią ustaw; do nich tylko należy proponowanie ustaw. Ministrowie są odpowiedzialnemi; do rady stanu podaią Stany kandydatów, z których Król mianuie iey członki. Corocznie zgromadzaią się Stany na trzy miesiące, i Król nie może ani ich odwiedzać, ani rozwiązać. Mogą one odmienić konstytucyią, ale dopiero po 4 latach. Nieustaiąca kommissyia z 4 członków zastępuie Stany i ma prawo zwołania ich nadzwyczaynie, ustanowienia rejencyi, zatwierdzenia przymierzów, traktatów handlowych i zezwolenie na wpuszczenie do kraiu woysk obcych, i t. d. Wniesionem potem zostało pytanie: czyli postanowienia Stanów dla mienia mocy ustawy, potrzebuią sankcyi Królewskiey. P. Negrao mniemał: że potrzebuią! Pan Carvelho: że nie! ponieważ samowładność iest udziałem ludu, który upoważnił Stany do czynienia wedle uznaney potrzeby ulepszeń. Na to postanowionem tylko zostało: iż członki Stanów posiadaią ogólne pełnomocnictwo.

Jeden z Deputowanych wniósł, ażeby dobra upoważnionych przy obcych Dworach Portugalskich posłów zaiąć, ponieważ ci Panowie nietylko szkodzą sprawie narodu, ale nawet ziechawszy się do Paryża, wysłali pełnomocnika swego do Laybach. Lecz uczyniono na to uwagę iż lubo przekonanemi są wszyscy o tey prawdzie, brakuie iednak prawnych dowodów. Odesłano zatem rzecz tę do Rejencyi dla zasiągnienia potrzebnych dowodów. — Uchwaliły niemniey Stany, iż papiery tyczące się barbarzeńskich spraw czarownictwa, judeismu i opętania w byłey Jnkwizycyi względem 23,068 osób na kary, a 1554 na żywo spalenie skazanych, maią bydź na placu Roscio

publicznie spalone.

Z Drezna d. 4 Marca.

Jmieniny nayukochańszego Króla naszego obchodzone iutro będą rozmaitemi uroczystościami. Przed południem wystawiony zostanie przez celnieyszych kawalerów cywilnych i woyskowych pod zarządzeniem Hr. Palfy i Jenerała Leyser w Królewskiey w domu kadetów raitszuli w starorycerskich ubiorach konny karuzel, który cały N. Dwór obecnością swoią zaszczyci. W wieczór będzie wielka reduta u taynego Radcy Hohenthal, na którey znaydować się będą młodzi Xiążęta Królewscy. Oprócz tego będą w wielu mieyscach z powodu tey uroczystości prywatne i publiczne zabawy.

Zaślubienie Xiężniczki Maryi, drugiey córki Xięcia Maxymiliiana, z panującym W. Xięciem Toskańskim, ma w krótce w Florencyi nastąpić.

Niestety mamy tu znowu nocami od 8 do 10 stopni mrozy, a razem rzadkie zjawisko, że Elba tey zimy okryła się powtórnie łodem i może ieszcze po lodzie ieździć będziemy. (Toż samo nastąpiło na tey rzece dnia 5 Marca pod Hamburgiem.)

Z Koblentz d. 28 Lutego.

W tym miesiącu widzieć się u nas dał nadzwyczay wysoki stan barometru. W miesiącu przeszłym podwyższył się nadzwyczayny swóy punkt, ale w ninieyszym poszedł ieszcze o 2 [illegible] linii wyżey. Gdy średni stan tego, stosownie do topograficznego naszego położenia nad poziom morza od Amsterdamem blisko o 270 stóp będącego, na [illegible] linii porównamy, tedy zachodzi różnica o [illegible] 5 co każe się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Z Elbiąga d. 1 Marca.

Przez całą teraźnieyszą zimę nie zamówił tu nikt żadnego łasztu zboża, ani na obcy rachunek nie był sprzedany. Wypadek, iakiego tu ieszcze nie pamiętamy.

Z Liworna d. 19 Lutego.

Neapolitanie osadzić mieli Terracinę i razem Oycu S. oświadczyć, iż nie wnidą do Rzymu, ale tylko tę część iego kraiow zaymą, która iest potrzebna do woyskowey obrony ich kraiu. W Neapolu lękano się, ażeby ludzie, którzy w teraźnieyszych okolicznościach podwóyną grali rolą, nie padli ofiarą roziątrzenia ludu. — W kraiu Rzymskim nastąpić miało wiele uwięzień.

Od granic Włoskich d. 20 Lutego.

Zapewniaią, że w Lombardyi pozostało ieszcze wiele Austryiackiego woyska, i że na mieysce odeszłych do Neapolu pułków pod Jenerałem Frimont ciągną z kraiów Austryiackich inne. Dotąd ma nad temi woyskami naczelne dowództwo Jenerał Hr. Bubna, którego główna kwatera iest w Medyiolanie. Ale że w prowincyi Weneckiey utworzony bydź ma znaczny odwodowy korpus i woyska w Lombardyi będące przyłączone do niego bydź maią, przeto, iak słychać, obeymie Arcyxiążę Ferdynand, brat Xcia Modeny, naczelne dowództwo nad całym tem odwodowem woyskiem w Austryiacko-Włoskich prowincyiach.

W Medyiolanie poskoczył barometr d. 8 b. m. do nadzwyczayney wysokości. (W Wiedniu, Insbruku i w innych mieyscach [illegible] o [illegible] [illegible] [illegible] stan barometru.

DODATEK
DO Nro 22.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 18 MARCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 9 Marca.

Podług naynowszych doniesień z Laybach pod d. 6 Marca wyiechał ztamtąd N. Król obu Sycyliy d. 3 do Florencyi.

Gazeta Laybachska pod d. 6 b. m. zawiera co następuie: Nayiaśnieyszy nasz Cesarz udzielił nayukochańszemu swoiemu Teściowi, Królowi obu Sycyliy (który ztąd d. 3 b. m. wyiechał) przed iego wyiazdem wielkie krzyże orderów S. Szczepana i Leopolda, odebrawszy dawniey od niego i przyiąwszy wielkie krzyże orderów S. Januaryusza i S. Ferdynanda. J. Królewicowska Mość Xże Franciszek Modeny wyiechał także ztąd d. 3 w wieczór i otrzymał od Nayiaś: Cesarza naszego wielki krzyż orderu S. Szczepana, od N. Cesarza Alexandra ordery S. Andrzeia i S. Anny, a od N. Króla obu Sycyliy order S. Ferdynanda. — Daley wyraża powyższa gazeta, iż bal, który miasto w przeszłą niedzielę dało, lubo nie znaydowali się na nim obecni tu wysocy Monarchowie, był nader świetny, gdyż oprócz kongressowych Ministrów i zagranicznych Posłów, znaydowało się na nim wiele znakomitych osób tak stanu cywilnego, iako i woyskowego, tudzież znakomitych rodzin miasta.

Z Neapolu d. 14 Lutego.

Dziennik Niepodległy pod d. 12 b. m. donosi o posłuchaniu, które Xże Rejent d. 9 dał Posłom Austryiackiemu, Rossyyskiemu i Pruskiemu. Po posłuchaniu zwołanemi zostali Ministrowie nasi, którym J. Królewicowska Mość odczytał własną ręką napisany na 5ciu stronicach list do N. Króla, oyca swoiego.

Wczoray zebrał się na poselstwo Xcia Rejenta z d. 9 b. m. nadzwyczaynie przez nieustaiący wydział zwołany Parlament przy zwykłych obrzędach i obrał Prezesem P. Caldi. Niezliczone mnostwo ludzi zapełniało ulice i galeryie. Parlament wydał odezwę do narodu, a Jenerał Wil. Pepe do milicyy i legiionistów.

Od czasu iak dowiedziano się z pewnością o postąpieniu naprzód woyska Austryiackiego, podwoione tu zostały przygotowania do obrony. Xiąże Rejent wydał z tego powodu kilka wyroków, pomiędzy któremi ieden, zwołuiący wszy-

W przeszłym Nrze Gazety, pod artykułem: *Wiadomości z Obserwatoryium Krakowskiego*, wśliznęły się następuiące omyłki: iest mikrometr okółowy, zamiast mikrometr kołowy, w nocie, iest in 8vo wydana, zamiast 8me wydanie (Konstellacyi.)

stkich dawniey oddalonych starych żołnierzy znowu pod chorągwie.

Minister nasz Xiąże de Gallo przybył tu dnia 10 z Laybach, lecz przed iego przybyciem wiedzieliśmy iuż z listu naszego Króla do Xięcia Rejenta i z ustnych przełożeń na posłuchaniu d. 9 Posłów trzech Wielkich Dworów o żądaniach Kongressu. — Sprawuiący nasze interessa przy Dworze Sardyńskim, Margr. Pescara, który nie był przyięty odebrał rozkaz opuszczenia Turynu.

Angielska fregata Glasgów, Kapitana Maitland, odpłynęła wczoray ztąd do Anglii, a za kilka dni odpłynie tamże fregata Liffey, Kapitana Duncan. — W nocy dnia 8 spalił się stoiący pod tamą na kotwicach liniiowy okręt S. Ferdynands, a znim będące tam potrzeby morskie fregaty Sireny. Kilka okrętów uszkodzonemi zostały, i gdyby się wiatr nie był odwrócił, który płomienie na morze pędził, byłby ten pożar niezmierną zrządził szkodę.

Miasto Barletta (*) uzbroiło w swoim obwodzie 4000 legiionistów. Gdy ci zebrali się w mieście na lu tracvia przez Jenerała Wil. Pepe, nie potrzeba dla nich było żadnych biletow na kwatery, gdyż zbiegli się mięszkańcy i każdy wziął iednego młodego woiownika iako gościa do swoiego mięszkania. Obywatel Scelza wystawił sam i uzbroił swoim kosztem 40 ludzi.

Xiąże Rejent zniosł na zawsze karę rózg w woysku, iako niezgodną z ludzkością, i zaprowadził karę więzienia.

Obywatel Cicalesi otrzymał na swoią prośbę pozwolenie utworzenia, ubrania i uzbroienia swoim kosztem kompanii ochotników, ale zaciągani do tego korpusu ludzie nie maią należeć do oznaczonych przez Parlament popisowych.

Xże Rejent oddał wyrokiem swoim władzy wykonawczey 50,400 uzbroionych gwardyy narodowych, dla użycia ich do obrony oyczyzny.

Nieustaiący wydział Parlamentu wydał zaraz po rozeyściu się Parlamentu dnia 31 Stycznia do ludów obu Sycyliy odezwę, w którey donosząc im o swoim zaprowadzeniu, zaręczał, że naypierwszą iego starannością będzie utrzymać nienaruszalność konstytucyi i prawność tronu; że pokłada szczególnieyszą ufność w umyśle i sercu Xcia Rejenta; że gdyby tysiączne dowody dostatecznemi były do przekonania o naszey rzetelności i umiarkowaniu w utrzymaniu nowych naszych urządzeń, tedy zarówno bylibyśmy spokoynemi i szczęśliwemi, iak wolnemi; ale nowe polityczne zmowy zagrozić mogą naszey spokoyności, przeto należy nam tem barździey wydoskonalić nasze systema obrony. "Utrzymuycie (dodaie wydział na końcu swey odezwy) zarówno żywo, i niezmiennie Swięty ogień miłości oyczyzny! Bądźmy zawsze pomiędzy sobą przyiaciołmi, sprawiedliwemi, chętnemi i zgodnemi: wewnętrzna niezgoda obala naywiększe państwa, a iedność wynosi często małe i nieznane kraie do szczytu wielkości. Odgłos zaniesie za Alpy wielkim północy Monarchom rzetelną wiadomość o spokoynem i szlachetnem postępowaniu Królestw obu Sycyliy, i powie.

(*) Stolica Biskupa Nazaretu nad morzem Adryiatyckiem, licząca 17,000 mięszkańców. Kopalnie tamteysze soli dostarczać maią rocznie półtora milliona 1??? soli; migdałów i słodkiego drzewa znayduie się tam podostatkiem.

dzą na ówczas: "Narod ten godnym był wysokiego swoiego przeznaczenia." Tak powiedzą, a serce dobrego naszego Króla Ferdynanda ucieszy się, gdy taką pochwałę ludu swoiego usłyszy."

Z Sycylii odwołane zostały wszystkie woyska, a utrzymanie spokoyności powierzone iest żandarmeryi.

Naywiększe stopnie zimna i ciepła.

Dnia 8 Marca r. b.	stopni	zimna	—	11,°4
— 9	.	.	—	2, 6
— 10	.	ciepła	†	7, 8
— 11	.	zimna	—	4, 8
— 12	.	ciepła	†	6, 8
— 13	.	.	†	4, 8
— 14	.	.	†	5, 0

TEATR NARODOWY

Dziś w Niedzielę, to iest d. 18 Marca r. b., dana będzie Komedyia w 1 akcie z francuzkiey Pana Picard przetłomaczona, pod nazwiskiem: *Tak świat idzie.* — Po czem nastąpi Komedyo-Opera w 1 akcie, przez L. A. Dmuszewskiego przetłómaczona, pod naz: *Flaksa i Weseloułski.* Zakończy Widowisko z tańcami JP. Cogen z familiią, znany iuż z swey zręczności na wyprężoney Linie, iakiey w Paryżu i w Wiedniu w obecności Trzech Nayiaśnieyszych Monarchów w czasie Kongressu w Nadwornym Teatrze dawał dowody.

W przyszłą Srodę dnia 21 Marca r. b. na Benefis Joanny Kochanowskiey, dana będzie pierwsza reprezentacyia Traiedyi Narodowey w 5ciu Aktach, wierszem oryginalnie napisaney przez JW. z Bielinskich Łubieńską, ś. p. Małżonkę JW. Łubieńskiego, byłego Ministra Sprawiedliwości Xięstwa Warszawskiego, pod nazwiskiem: *Wanda Królowa Polska.*

W tey chwili wyszło tu z pod prassy następuiące dziełko w ięzyku Niemieckim i w Księgarni Matecki dostać go można: *O skłonnościach dzieci płci męskiey, iako skazówka do użytecznego ich przeznaczenia dla rodziców stanu mieyskiego i mniey maiętney klassy*, przez Xiędza J. F. Jussen.

DONIESIENIA

Przybyły w tey chwili z Warszawy do Krakowa Wilhelm Micheli czyni wiadomo, iż ma bardzo dobrze trafione Gipsowe Wizerunki sławnych Bohaterów Polskich Kościuszki i Poniatowskiego w Sklepie w Domu Girtlerowskim w ulicy Stolarskiey pod N. 49 po złp. 18 do sprzedania. Pochwała iako to dzieło kunsztu w Warszawie uzyskało, spodziewać mu się każe, że i tu znaydzie miłośników i kupuiących.

D. 20 b. m. w Domu przy ulicy Grodzkiey pod L. 26 to iest w Biorze Komornika podpisanego odbędzie się licytacyia w drodze exekucyi Sądowey na wydzierżawienie mieszkań Kamienicy pod L. 537 przy ulicy Floryiańskiey sytuowaney, a to na rok 1 od 1 Kwietnia r. b. do ostatniego Marca 1822 r. trwać maiące. Warunki dzierżawy przed rozpoczęciem się licytacyi będą orzeczone. — W Krakowie dnia 12 Marca 1821.

Tomasz Jarzyński, Kom. Sąd.

W Biórze podpisanego Komornika przy ulicy Grodzkiey pod L. 26 dnia 20 b. m. i r. o godzinie 3 z południa odbędzie się licytacyia w drodze Exekucyi Sądowey na wydzierżawienie mieszkań domu przy ulicy Żydowskiey pod L. 379 stoiącego a to na rok ieden od 1go Kwietnia r. b. do ostatniego Marca 1822 rozciągaiące się. — Warunki dzierżawy przed rozpoczęciem się licytatacyi będą ogłoszone. — W Krakowie dnia 15 Marca 1821 roku.

Jarzyński, Kom: Sąd:

W Krakowie przy ulicy Szewskiey pod L. 851 znayduią się Włoki do łowienia Ryb, Saczki i Wieńcierce; życzący sobie nebycia onychże maią się zgłosić do podpisanego Mikołaia Kieczeńskiego.

Notaryusz M. W. Krakowa z Okręgiem uwiadomia, iż w dalszey Kontynuacyi na wezwanie Opiekuna Massy ś. p. Antoniego Hrabi Stadnickiego licytacya Ruchomości, mianowicie niektórych Sprzętów Domowych i Gospodarskich, troche Książek, we wsi Czulicach w Okręgu M. W. Krakowa sytuowaney we Dworze dnia 22 Marca r. b. zaraz zrana za gotową srebrną Kurant monetę odbywać się będzie. — W Krakowie dnia 16 Marca 1821 roku.

Olearski, Notaryusz.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i Jego Okręgu podaie do wiadomości publiczney, że Jacek Kawecki Komornik przy Sądach tuteyszych uskutecc nił d. 22 Stycz: 1821 r. zaięcie domu w Krakowie Okręgu I Gminie VII na Kleparzu pod L. 55 między Domami sąsiedzkiemi Walentego Fidzińskiego z iedney, a P. Gaciwskiego z drugiey strony stoiącego, P. Jozefa Burskiego własnego (którego naiemnikiem iest Józef Frosinski) a to na satysfakcyą summy kapitalney 2375 złp. w monecie srebrney z prowizyą po 5 od 100 od daty wezwania to iest 2 List: 1820 r. należącey się z mocy obligu Urzędowego przed P. Antonim Matakiewiczem Pisarzem Aktowym publicznym W. M. Krakowa i Jego Okręgu dnia 3. Sierpnia 1818 r. przez P. Józefa Burskiego Obywatela Kraiowego właściciela Domu wyż wspomnionego w tymże Domu zamieszkałego na rzecz i osobę P. Felixa Lisowskiego Obywatela kraiowego, w Dobrach Narodowych Bolechowice w Okręgu M. W. Krakowa leżących przez siebie dzierżawionych mieszkaiącego. Protokół zaięcia tegoż Domu PP. Wincentemu Kasprzyckiemu iako Woytowi Gminy VII. i Aloyzemu Filipowiczowi iako Pisarzowi Sądu Pokoiu okręgu I. W. M. Krakowa d. 25 Stycznia 1821 r. prawnie wręczonym, tenże Volumine III. Xięgi zaięciów Aktów hipotecznych W. M. Krakowa i iego okręgu d. 19 Lutego 1821 r. na karcie 95 Nr. 15, a w Kancellaryi Pisarza Trybunału I. Inst. w Xiędze II. zaięciow nieruchomości od stronicy 598 do stronicy 602 dnia 3 Marca 1821 r. wpisanym został. — Sprzedarz tego Domu popierać będzie Pan Felix Słotwiński O. P. D. Patron przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały. Do pierwszey publikacyi warunków licytacyi wyznacza się dzień 10 Kwietnia 1821 r. następne zaś termina stosownie do art. 702 K. P. na Audyencyi Trybunału I. Inst. ustanowione będą. — W Krakowie d. 5 Marca 1821 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.

W Handlu Franciszka Habna w Kramach Żelaznych pod znakiem złotego Jelenia iest na sprzedaży świeża Staierska Koniczyna Garniec po złp. 5 „ życzący sobie takowy niechay się do powyższego Handlu uda.

Ktoby sobie życzył kupić Włok na Ryby, na urząd zrobiony ze szpagatu, dostanie go na Ulicy S. Jana pod Nrem 485.

W Szlązku Austryiackim w Miasteczku Bilsko są do sprzedania około 12,000 sztuk drzewek Topoli Włoskiey "Populus dilata L. „ różnego wzrostu i również różney ceny iak następuie:

1.	Drzewka	3 sążnie Wiedeńskiey miary wysokości sztuka			15 graycarów.	
2.	ditto	2 1/2.	—	—	—	12 —
3.	ditto	2	—	—	—	10 —
4.	ditto	1 1/2.	—	—	—	8 —
5.	ditto	1	—	—	—	6 —

Niemniey iest na sprzedarz tamże Wierzba Babilońska "Salix Babilonnia L. „ podług różnego wzrostu i wielkości od 10 graycarów do 1 reńskiego w wszystko w monecie konwencyonalney. Zakupuiący atoli drzewek sztuk 1000 zyska Rabattu 15 od 100.

Handel pod Firmą Wentzel i Synowie w Krakowie przyymuie Kommissa do prowadzenia tychże drzewin pod warunkiem, naysłuszniey umiarkowanym.